

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО
ОВОЩАРСТВО-ПЛОВДИВ

Пловдив, 4004, ул. Остромила 12, тел. 032 692349, e-mail: instov@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ

на Институт по овощарство-Пловдив

от проф. дн Стефан Гандев

за периода септември 2022 – септември 2026 г.

Септември 2022 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	3
II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ.....	3
III. НАПРАВЛЕНИЯ НА ПРОГРАМАТА И КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ.....	3
III.1. Научна дейност.....	4
III.1.1. Анализ на сегашното състояние.....	4
III.1.2. Стратегия за развитие на научната дейност.....	8
III.1.3. План – график на дейностите.....	9
III.2. Производствена и стопанска дейност.....	10
III.2.1. Анализ на сегашното състояние.....	10
III.2.2. Стратегия за развитие на производствената и стопанска дейност.....	15
III.2.3. План – график на дейностите.....	17
III.3. Кадрова дейност.....	18
III.3.1. Анализ на сегашното състояние.....	18
III.3.2. Стратегия за развитие на кадровата дейност.....	18
III.4. Социално-битова дейност.....	19
III.4.1. Анализ на сегашното състояние.....	19
III.4.2. Стратегия за развитие на социално-битовата дейност.....	22
III.5. Популяризиране дейността на Института по овощарство-Пловдив	23
III.5.1. Анализ на сегашното състояние.....	23
III.5.2. Стратегия за популяризиране дейността на Института по овощарство-Пловдив	23
IV. ОЧАКВАНИ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ.....	24
IV.1. Очаквани общи приходи.....	24

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящата програма е изготвена във връзка с обявен конкурс за Директор на Институт по овощарство-Пловдив, съгласно Заповед № РД 05-152/22.08.2022 г. на Председателя на ССА. Програмата е съобразена със стратегията и приоритетите на ССА, както и с направените промени на закона за ССА. Тя очертава основните цели на института и систематизира задачите и дейностите, които предстои да бъдат реализирани през четиригодишния период на управление.

Програмата ще бъде финансово обезпечена от проекти, финансирани от ССА и от външни организации, както и от собствени приходи.

II. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ

Целта на представената програмата за развитие е подобряване на научната и стопанската дейност на Института по овощарство-Пловдив. Това ще бъде постигнато чрез провеждане на изследвания на съвременно ниво и подобряване на съществуващата сега стратегия за производствена дейност.

III. НАПРАВЛЕНИЯ НА ПРОГРАМАТА И КОНКРЕТНИ ДЕЙНОСТИ

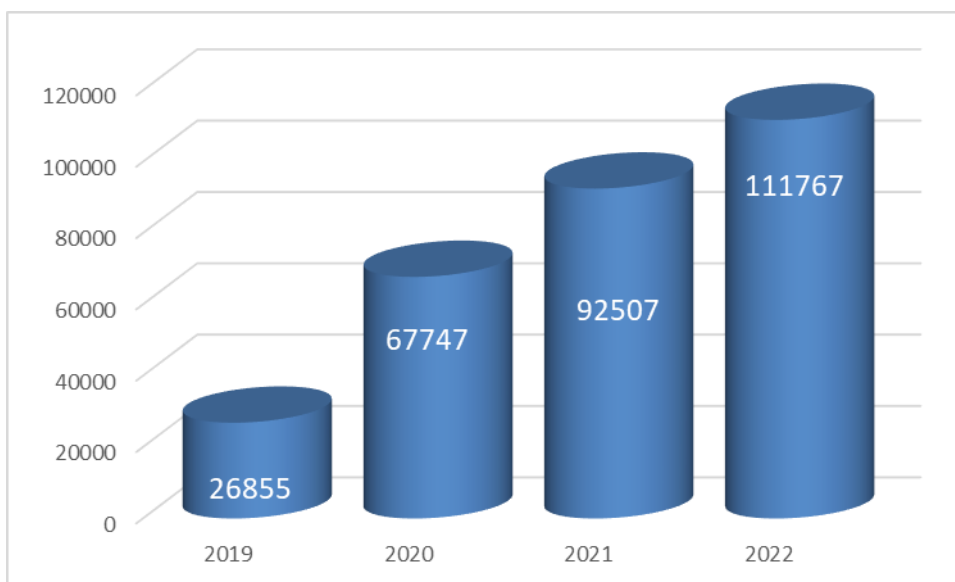
Програмата е представена в направленията – *научна дейност, производствена и стопанска дейност, кадрова дейност, социално-битова дейност и популяризиране дейността на Института по овощарство-Пловдив.*

III.1. Научна дейност

III.1.1. Анализ на сегашното състояние

Изследователската дейност на учените от Института по овощарство – Пловдив е в направленията селекция и сортоизучаване, биотехнологии, резитби при овощните видове, торене, напояване, размножаване и растителна защита.

Приходите от научна дейност през периода 2019 - 2022 г. нарастват ежегодно (фиг. 1). През 2019 г. те са едва 26 855 лв., след което през 2020 г. се увеличават на 67 747 лв. Значително е нарастването им и през 2021 г., когато достигат 92 507 лв. През 2022 г., поради увеличаване на проектите с външно финансиране, те са най-големи – 111 767 лв.

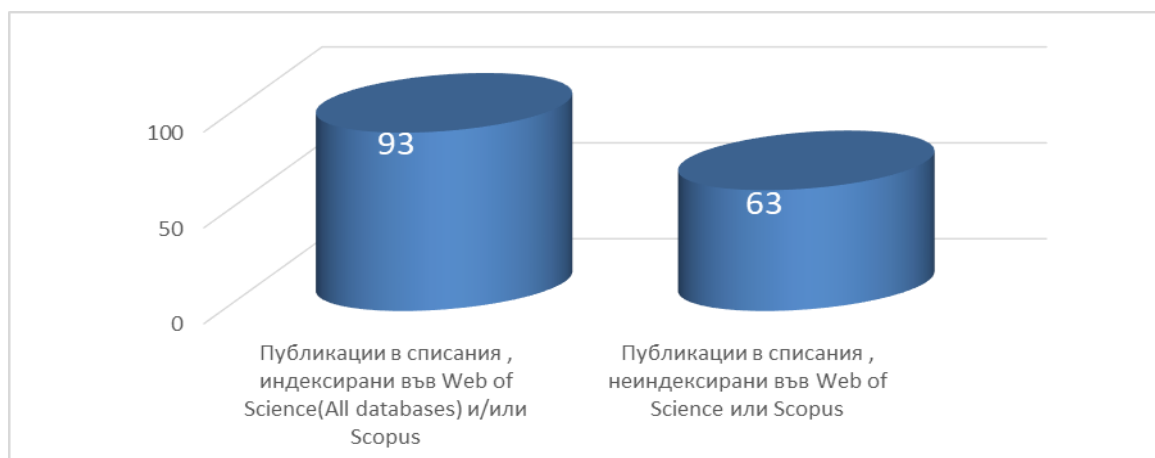

Фиг. 1. Приходи от научна дейност

В настоящия момент се работи по 15 проекта, от които 10 са с външно финансиране. От ССА са финансирани 5 проекта; 4 проекта по редовни сесии, финансирани от Фонд „Научни изследвания“ на МОН; 4 международни проекта двустранно сътрудничество и 2 Национални научни програми.

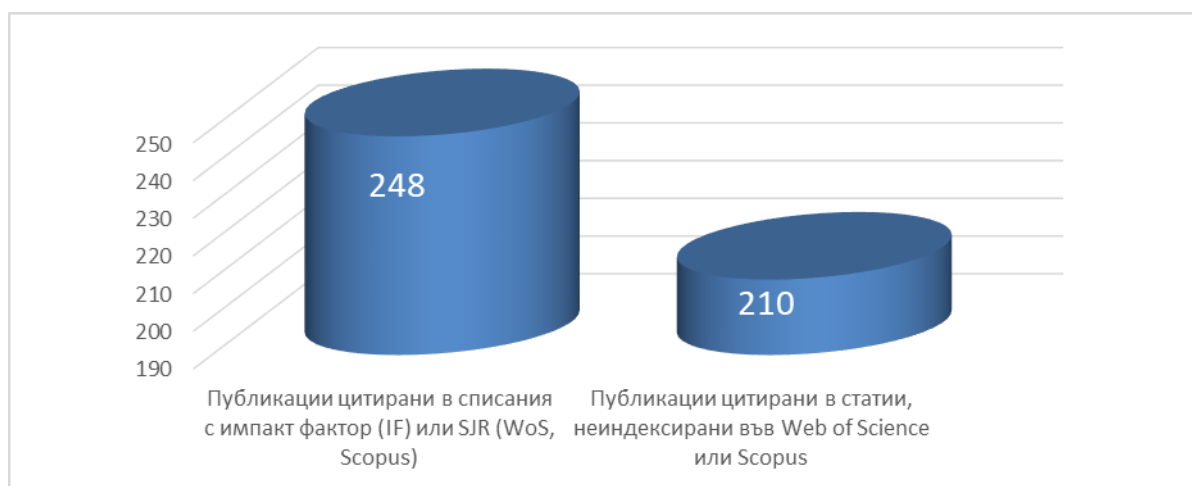
Изследователската дейност се провежда от 18 броя изследователи и 10 броя експерти, които са ангажирани с повече от един проект. Останалите 54 броя служители на института са администрация и работници.

Доказателство за голямата ангажираност на учените от Института по овощарство – Пловдив е тяхната научна продукция. **За периода юли 2018 – август 2022 г. са публикувани общо 156 научни труда**, от които 93 бр. в списания, индексирани във Web of Science или Scopus и 63 бр. в неиндексирани списания (фиг. 2).

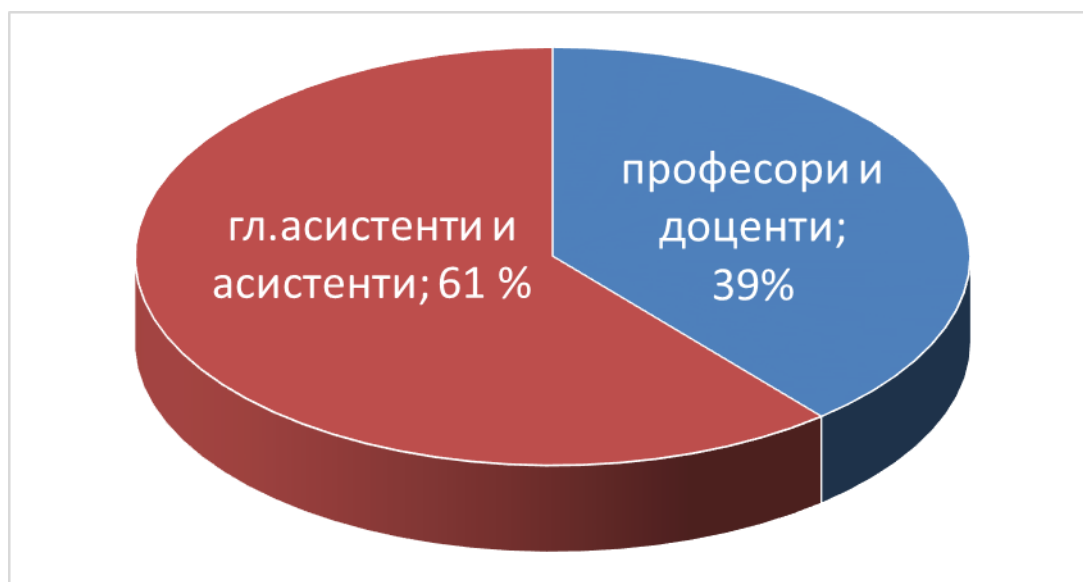
Фиг. 2. Публикувани научни трудове - общ брой 156

Големият брой цитирания на учените от Института по овощарство – Пловдив, в посочения по-горе четири годишен период, са доказателство за новаторството и качеството на изследователската им работа. **Общия брой цитирания са 458 бр., от които 248 бр. в списания с IF или SJR и 210 бр. в статии в неиндексирани списания** (фиг. 3).

Фиг. 3. Цитирания-общ брой 458

Според академичната длъжност, учените в института са разпределени както следва: професори - 4 бр., доценти - 3 бр., гл. ас. - 6 бр. и асистенти - 5 бр. *Делът на младите учени – асистенти и гл. асистенти представлява 61.1%. Хабилитираните изследователи са 38.9%. (фиг. 4).*

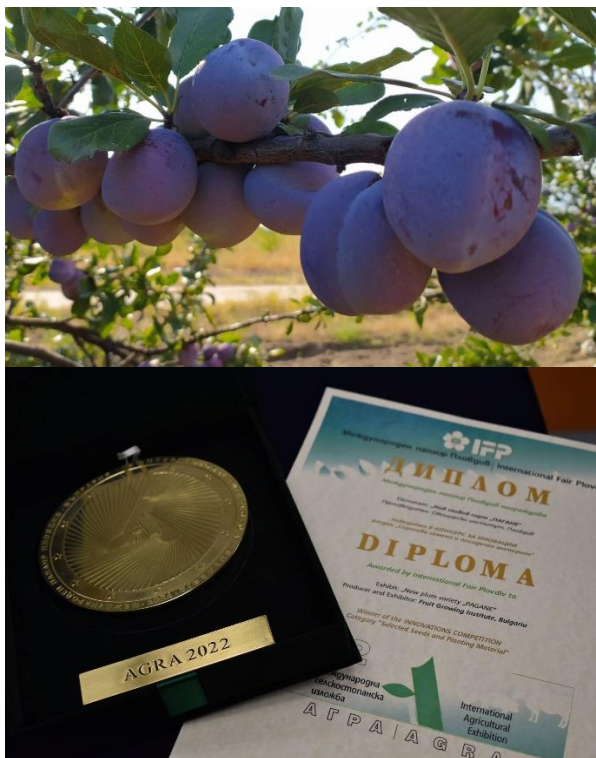
Фиг. 4 Съотношение на хабилитирани и нехабилитирани учени

От представеното по-горе може да се направи заключение, че е преодоляна напълно тенденцията към застаряване на академичния състав.

При научните степени разпределението е както следва: 1 доктор на науките и 12 доктори – или **72.2 % от академичния състав има придобита научна степен.**

За периода юли 2018 – август 2022 г. един учен се е хабилитирал като професор, двама като доценти, а четирима асистенти са придобили академичната длъжност главен асистент. Двама асистенти са придобили образователната и научна степен „Доктор“. В същия период са приети и двама докторанти на самостоятелна подготовка. Наши утвърдени изследователи са участвали като поканени лектори на конференции, избирани са за председатели на секции на международни прояви и са включвани в научни комитети на престижни симпозиуми в чужбина.

От ИАСАС са признати 2 нови сливови сорта - Пагане и Сирма
(фиг. 5). Сортът Пагане получи награда Златен плакет на изложението АГРА 2022 г.

Пагане

Сирма

фиг. 5 Сливовите сортове Пагане и Сирма

Заклучение

От изложеното по-горе може да се направи заключение, че в Института по овощарство – Пловдив се отчита:

- *Увеличаване на приходите от научна дейност;*
- *Голям брой проекти с външно финансиране;*
- *Активна публикационна дейност;*
- *Голям брой цитирания и*
- *Преодоляна тенденцията към застаряване на академичния състав.*

III.1.2. Стратегия за развитие на научната дейност

Стратегията за развитие е свързана с **актуализиране приоритетите на научноизследователската работа** в института, което ще намери отражение в предложенията за нови проекти и в постепенно **обновление на тематичния план**. Ще се разработват проекти, чиято значимост за практиката ще бъде взета под внимание. В тях ще се включват експерименти с актуализирани, подобрени или нови методики, отговарящи на нивото на съвременните научни изследвания у нас и в чужбина. **В разработването на новите проекти ще продължат да се включват младите изследователи**, за да имат възможност да повишават своята квалификация. Ще се търси активизиране за участие на все повече учени в сесии по проекти за двустранно сътрудничество, финансирани от МОН, както и по международни европейски програми на Европейската комисия.

На база нови проекти **ще се формират колективи от учени, които са в състояние да проведат и представят завършен научен продукт, описан като нов сорт или технология**.

Ще продължи практиката, новите технологии, сортове и научни трудове да подлежат на задължително обсъждане от научната общност на института. Тази полезна практика беше прилагана през изминалия четиригодишен период. Това доведе до увеличаване качеството на публикациите, а от тук и до увеличаване броя на цитиранията. На този база се отчита и по-добро академично развитие на учените. На тези обсъждания, както и досега, ще продължат да се определят и темите за работа и менторите на младите изследователи. По този начин се очаква по-голяма ангажираност и заинтересованост на младите колеги и задържането им като изследователи.

Ръководството на института ще продължи да търси възможности за **задълбочаване на контактите на ниво наука с организациите на производителите и висшите учебни заведения**, с цел включване на Института по овощарство в активния научен и производствен живот на

страната. Успоредно с тези дейности ще се възобнови организирането на открити дни по тематични научни направления, които бяха прекъснати поради Ковид 19.

III.1.3. План – график на дейностите

На табл. 1 е представен план – график на дейностите по години и месеци. Още в началото на мандата – от октомври 2022 до март 2023 г., ще се извърши **определяне на новите приоритети на научноизследователската работа** за целия мандатен период (септември 2022 – септември 2026 г.).

Развитието на тематичния план и разработването на нови проекти ще се провежда ежегодно в периода с по-малко трудово напрежение, за овощните видове това е периода на зимния покой – ноември - февруари.

През целите календарни години се предвижда **обсъждане на научни трудове и разработки, академично развитие на учените и трансфер на знания и научни продукти.**

Табл. 1. План – график на дейностите по години и месеци

Година	Тримесечие	Месец	Дейности				
			Актуализиране приоритетите на научноизследователската работа	Развитие на тематичния план – разработване на нови проекти	Перманентно обсъждане на научни трудове и разработки	Академично развитие на учените	Трансфер на знания и научни продукти
2022	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					
2023	I	I					
		II					

	II	III					
		IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					

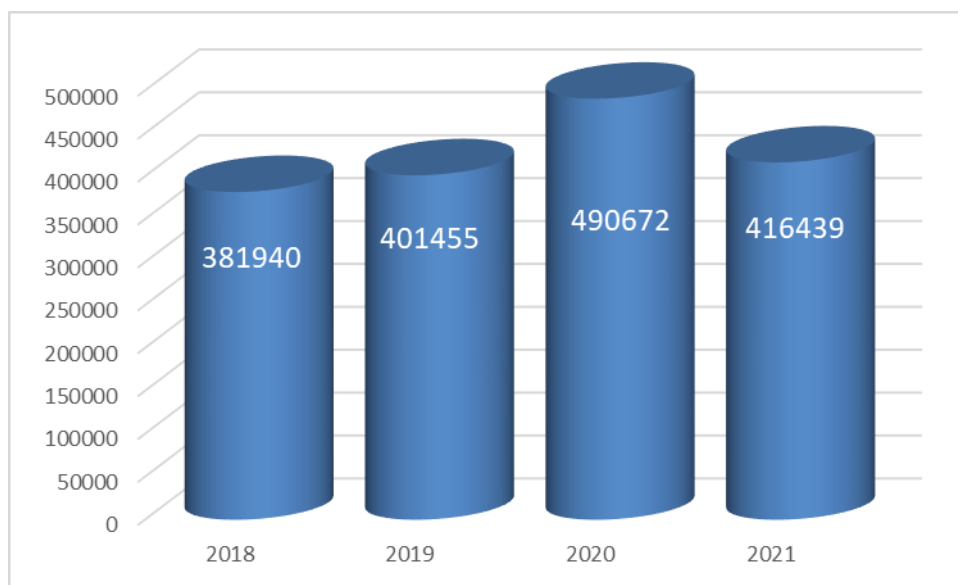
2024	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					
2025	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					
2026	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					

III.2. Производствена и стопанска дейност

III.2.1. Анализ на сегашното състояние

Собствените приходи на Института по овощарство – Пловдив се формират от научна дейност, посадъчен материал, плодова продукция, лабораторно-оранжерияен комплекс и наеми.

Заложените приходи от ССА са реализирани последователно през 2018, 2019, 2020 и 2021 г. Представените данни на фиг. 6, показват, че през 2018 г. са получени собствени приходи от 381 940 лв., през 2019 г. – 401 455 лв., получените приходи през 2020 г. са най-високи – 490 672 лв., а през 2021 г. приходите са 416 439 лв.

Фиг. 6. Получени собствени приходи на ИО – Пловдив

Подменен е машинно-тракторния парк на института. Купени са нови: трактор Ню Холанд 75 конски сили, фрези, дискови брани, мулчер, плуг и косачка. В процес на обществена поръчка е закупуването на мощен трактор от 145 конски сили. В същото време по-старата техника е поддържана в безупречно състояние.

Подобри са условията за работа и производство в завода за ин витро растения и прилежащата му оранжерия. Закупени два нови автоклава, ремонтирани са ламинар-боксовете и са подменени филтрите им, ремонтирана е фитостатната и е направен ремонт на покрива. Подменени са стъклата в оранжерията и е оправена системата за проветряване. Направените подобрения и добрата организация на труда в лабораторно – оранжерийния комплекс е довела до увеличаване на броя и на видовете произведените растения. Понастоящем се произвеждат малини, къпини,

боровинка, киви, подложките GF 677, Миробалан, Максма 14 и OHF 333 (фиг. 7).

Фиг. 7. Произведени ин витро растения

Създаден е „Център за биологично изпитване на продукти за растителна защита. Центърът е регистриран от Министерството на земеделието, храните и горите и Българската агенция по безопасност на храните (сертификат №008 от 20.07.2021г.). Сградата на центъра е реновирана, а кабинетите са обзаведени.

Договорени са първите изпитвания на торове и продукти за растителна защита, които ще осигуряват допълнителни приходи на института.

Направен е ремонт на сградата и е обзаведена със съвременна апаратура лаборатория по агрохимия (фиг. 8). Лабораторията разполага със следната нова апаратура: Spectrofotometer DR 6000 UV VIS, Водна баня с шест гнезда Модел: WB-18-6, Лабораторна камина за работа със силни киселини Модел ХК-2В, с включен киселинно-устойчив вентилатор, Лабораторна маса островна LxBxH 2400x1800x900, Термостат за изгаряне

на проби Модел DK-6, DK-6 Помпа Модел JP, Скрубер Модел SMS, Апарат Келдал Модел UDK-139 – полуавтоматичен, Спектрофотометър Модел S - 200 Vis 320 - 1100 nm и Дигитална бюрета /титратор/ Модел: „dTrite“.

Лабораторията по агрохимия, освен извършването на научна дейност, прави и платени анализи на частните производители.

Фиг. 8. Нова агрохимична лаборатория

Акцентирано е върху производството на качествен посадъчен материал от всички овощни видове (фиг. 9). Дръвчетата се произвеждат основно върху свободни от вируси подложки, произведени в лабораторно-оранжерийния комплекс на института.

Фиг. 9. Производство на овощен посадъчен материал на открито

Успоредно с това започна едно принципно *ново производство на посадъчен материал – производство на сертифициран овощен посадъчен материал в контейнери*. Произведени са първите растения, като търговският интересът към тях е голям. Производството е базирано не на чужд опит, а на резултатите от проект разработван в Института по овощарство-Пловдив (фиг. 10).

Фиг. 10. Растения произведени в контейнери

Създадени са нови маточни градини и овощни насаждения със съвременни сорто-подложкови комбинация. (фиг. 11).

Фиг. 11. Модерно ябълково насаждение с мрежа против градушки и капкова инсталация

III.2.2. Стратегия за развитие на производствената и стопанска дейност

Стратегията за развитие на производствената и стопанска дейност е насочена към продължаване на постигането на стабилно финансово развитие на Институт по овощарство. То ще се осъществява посредством увеличаване производството на стандартен и безвирусен овощен посадъчен материал от атрактивни и търсени в страната и чужбина сортове, създаване на нови опитни и производствени полета, подобряване

организацията на труда и търговския мениджмънт и икономии на средства за производство.

Дейността продължава с *преценка състоянието на овощните градини, отглеждащи се в института. Амортизираните и губещите насаждения ще продължат да се изкореняват*, с цел икономии на пестициди, горива и труд. Тази преценка ще се извършва ежегодно. В началото на всяка година ще продължи да се прави *преценка на необходимите пестициди*, като ще се търсят възможности за използване на такива с по-ниски цени, но с достатъчно добра ефективност върху болестите, неприятелите и плевелите. Успоредно с изкореняването на губещите насаждения, ще продължи *създаването на нови градини*. Предвижда се и увеличаване на градините с микронапояване, с цел икономии на енергия и вода.

Предвижда се перманентно *актуализиране на производството на лабораторно-оранжерийния комплекс с подложки и видове, за които има гарантиран пазар и икономическа ефективност*.

Предвижда се *повишаване приходите от посадъчен материал*. За тази цел *сортвата и видовата структура ще се актуализира непрекъснато*, като се присаждат сортове, търсени на пазара. Ще се реализира и производство на посадъчен материал от новите сортове, създадени в института. Подготвя се *разширяване на маточната база за калем и подложки*. Специално място в стратегията се отделя на *производството на безвирусен посадъчен материал*. В момента такова производство в страната липсва, което дава възможност на Института по овощарство да бъде водещ в това направление. В предишния мандат е положено началото на това производство.

От страна на ръководството се предвижда *продължаване упражняването на перманентен контрол върху разходите за ток, вода и телефони и предприемането на мерки за намаляването им*.

III.2.3. План – график за дейностите

Ще продължи през януари, февруари и март да се прави ежегодна преценка за състоянието на овощните градини и необходимите пестициди. Всяка календарна година новите овощни градини ще се създават през есенните месеци октомври и ноември пролетните март и април. Целогодишно ще се работи по въпросите, касаещи производството на посадъчен материал и свързаните с него дейности, подобряването на организацията на труда и търговския мениджмънт и работата по обслужването на фермерите и провеждането на лабораторните анализи (табл. 2)

Табл. 2. План – график за дейностите по години и месеци

Година	Тримесечие	Месец	Дейности				
			Преценка състоянието на овощните градини и необходимите пестициди	Създаване на нови градини	Производство на посадъчен материал	Подобряване организацията на труда и търговския мениджмънт	Работа по обслужване на фермери и провеждане на лабораторни анализи
2022	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					
2023	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					
		V					
		VI					
	III	VII					
		VIII					
		IX					
	IV	X					
		XI					
		XII					
2024	I	I					
		II					
		III					
	II	IV					

		V				
		VI				
	III	VII				
		VIII				
		IX				
		X				
	IV	XI				
		XII				
	2025	I				
		II				
		III				
		IV				
		V				
		VI				
		VII				
		VIII				
		IX				
		X				
		XI				
		XII				
2026	I	I				
		II				
		III				
	II	IV				
		V				
		VI				
	III	VII				
		VIII				
		IX				
	IV	X				
		XI				
		XII				

III.3. Кадрова дейност

III.3.1. Анализ на сегашното състояние

В Института по овощарство – Пловдив работят 82 щатни служители, които са разпределени както следва – 18 броя изследователи, 10 броя експерти, 10 броя администрация и 44 броя работници, разпределени в трите производствени участъка на института.

III.3.2. Стратегия за развитие на кадровата дейност

Общото събрание на учените е органът, който определя научната и кадрова политика в института. Съобразно решенията на Общото събрание на учените *ще продължи разкриването на докторантури, асистентски места и процедури за хабилиране.*

С цел *оптимизиране състава на института* се предвижда навременно пенсиониране на служителите, навършили пенсионна възраст. Ще продължи практиката на местата на колегите с предстоящо пенсиониране да се назначават предварително асистенти. Целта е да се осъществи приемственост в даденото научно направление.

Предвижда се броят на изследователите в Института да стане 21 човека, като *ще се започне изследователска работа в следните научни направления:*

- *резитба на овощните видове и*
- *размножаване на овощните растения.*

III.4. Социално-битова дейност

III.4.1. Анализ на сегашното състояние

Институтът по овощарство разполага с 3 сгради с научно-административно предназначение, 2 лабораторни комплекса (вирусология и биотехнологии), лабораторно оранжерийен комплекс, плодохранилище, административни сгради в експерименталните полета Пловдив, Асеновград и Цаланица, складове, гаражи и 2 общежития – в Пловдив и в Асеновград. Този голям сграден фонд е изграждан през 70-годишната история на института, за да задоволява нуждите на научна структура, няколкократно по-голяма от сегашната. Поради петкратното намаление на служителите в института за периода на прехода, част от сградите са празни и не се използват или се използват частично, с цел икономии на средства за поддръжка, ел. енергия и вода.

Всички ползвани в момента сгради са реновирани и са в добро състояние (фиг. 12).

Фиг. 12. Централна сграда

В предишните два мандата е извършен частичен ремонт на две от административните сгради и ремонт на покрива на общежитието. Извършен е частичен ремонт на лабораторията за биотехнологии и освежаване на стаите на работниците в Асеновград и Цалапица. В стаите и сервизните помещения на работниците в експериментално поле Пловдив е извършен ремонт с подмяна на дограма и изграждане на бани и санитарни възли (фиг. 13). Боядисани са централна сграда и лабораторията за биотехнологии. Направен е вътрешен ремонт на сградата, където се помещават новата лаборатория по агрохимия и Центърът за биологично изпитване на продукти за растителна защита. Направен е ремонт на покрива на плодохранилището, на покрива на завода за производство на ин витро растения и на покрива на Центъра за биологично изпитване (фиг. 14).

Фиг. 13. Ремонтиран санитарен възел

Фиг. 14. Ремонтиран покрив

Парковете на института са поддържани в отлично състояние
(фиг. 15).

Фиг. 15. Парк с изградено инсталация за напояване

Закупени са климатици за всички кабинети и лаборатории.

*В централната сграда функционират апарати за кафе и закуски.
Има свободен достъп до машини за чиста вода.*

III.4.2. Стратегия за развитие на социално-битовата дейност

Стратегията за развитие на социално-битовата дейност има за цел да подобри условията за труд и почивка, както и да подпомага служители, нуждаещи се от средства за лечение. *Ще продължат да се решават най-неотложните проблеми на сградния фонд.* Предвижда се *реновиране на алеите и пътищата в института.*

Успоредно с ремонтните дейности са предприети стъпки за подобряване здравословното състояние на служителите на института. Ще продължи провеждането на *безплатни прегледи за служителите*, както и *отпускането на целеви помощи на нуждаещите се от лечение служители.*

III.5. Популяризиране дейността на Института по овощарство-Пловдив

III.5.1. Анализ на сегашното състояние

По-принцип, дейността на Института по овощарство-Пловдив винаги е била относително добре представена в медийното пространство. Провеждат се открити дни, участва се в телевизионни предавания и се дават перманентно интервюта за медиите. Изследователите извършват и консултантска дейност. Резултатите от научноизследователската работа се представят в брошури, книги и монографии.

Поради Ковид 19, посочените по-горе дейности бяха редуцирани. В следващия мандат се предвижда възстановяване на дейностите за популяризиране на института.

III.5.2. Стратегия за популяризиране дейността на Института по овощарство-Пловдив

Стратегията за развитие на популяризирането на института се основава на идеята, че е необходим трансфер на знания от науката към практиката, като това се осъществява посредством популяризиране на научните разработки и представянето им на фермерите в достъпен вид.

Предвижда се задълбочаване на работа в следните направления:

- ***провеждане на открити дни по тематични направления;***
- ***разширяване на контактите с производителите и запознаването им с разработките на института;***
- ***представяне на института във вестници и телевизионни предавания.***

IV. ОЧАКВАНИ ФИНАНСОВИ РЕЗУЛТАТИ

IV.1.Очаквани собствени приходи.

Собствените приходи на Института по овощарство се формират от *научна дейност, посадъчен материал, продукция, лабораторно-оранжериев комплекс и наеми.*

Приходите от научна дейност нарастват ежегодно (виж стр. 4, фиг. 1), като през 2022 г. са достигнали 111 767 лв. Тази трайна тенденция се дължи на добрата кадрова политика в института, състояща се в назначаването на млади изследователи и определянето на хабилитирани учени за техни ментори. Това е довело до спечелването на по-голям брой проекти с външно финансиране, а от тук и до нарастване на приходите на от научна дейност. В настоящия момент в института се работи по 15 проекта, от които 10 са с външно финансиране.

Предвижда се през периода 2022 г. – 2026 г., на базата на увеличаване на проектите с външно финансиране, приходите на института от научна дейност да продължат да нарастват ежегодно. В табл. 3 е представено по години приблизителното очакваното нарастване на приходите от проекти.

Основните собствени приходи на института се осигуряват от производството на овощен посадъчен материал. От табл. 3 се вижда, че през периода 2022 - 2026 г., се предвижда *увеличаване производството и продажбата на овощен посадъчен материал.* Ще започне и производствено прилагане на разработените в института нови съвременни методи и техники за производство на овощен посадъчен материал, като контейнерно отглеждане и производството на сертифициран материал. За тази цел ще продължи инвестирането в създаването на депа изолатори, нови маточни градини, оранжерии и др. Очаква се вложената инвестиция да доведе до по-високо качество на посадъчния материал и до по-ниска себестойност. Тези производства не само ще снижат себестойността, но и

ще подобрят имиджа на института, като научно звено, работещо със съвременни методи и технологии. В края на периода – през 2026 г., очакваме приходите от посадъчен материал да достигнат 180 000 лв.

Приходите от плодова продукция и зърнено-житните култури ще нарастват слабо през годините (табл. 3). Не се предвижда драстично увеличаване на производствените овощни градини, поради по-малката норма на печалба спрямо печалбата от посадъчен материал. От друга страна, производството на плодове изисква много ръчен труд и това би нарушило изследователската дейност, което е и основното предназначение на института. Що се отнася за зърнено-житните култури, те не са основни за института и се използват само за сеитбооборот. В отделните години, площта заета с тях е между 200 и 400 дка. В края на периода – през 2026 г., очакваме приходите от плодове и зърнено-житни култури да достигнат 150 000 лв.

Предвижда се лабораторно–оранжерийния комплекс да работи основно за собствени нужди, като приходите от външни продажби да са ежегодно около 20 000 лв. (табл. 3). Тази сума ще е приблизително постоянна през годините и ще зависи от директната продажба на клиенти на подложки и някои други растителни видове, като киви, малини, къпини и др. Посочените по-горе приходи не дават ясна финансова характеристика на лабораторно-оранжерийния комплекс, поради факта, че неговото производство ще продължи да се използва основно за собствени нужди. Основната цел на лабораторно-оранжерийния комплекс е осигуряването на свободни от вируси подложки, необходими за собствените нужди на института при производството на овощен посадъчен материал. Поради тази причина печалбата на лабораторно-оранжерийния комплекс е „скрита“ защото тя взема участие в крайната цена на овощния посадъчен материал. Това води до понижаване себестойността на произвежданите в института растения и продажбата на овощните дръвчета на конкурентна цена.

Приходите от наеми ще се актуализират през годините, съобразно годишната инфлация за страната (табл. 3).

Очакваните общи приходи от дейността на Института по овощарство са представени по години в табл. 3, като те се формират от описаните по-горе в текста приходни пера от научна дейност, продажба на посадъчен материал, продукция, лабораторно-оранжерийен комплекс и наеми. Вижда се, че се предвижда постепенното им увеличаване през годините, като в края на периода – 2026 г., се очаква те да достигнат 628 880 лв.

Табл. 3. Очаквани общи приходи по години (лева)

Вид приход	Година				
	2022	2023	2024	2025	2026
<i>Приходи от научна дейност</i>	111 767	130 000	140 000	160 000	180 000
<i>Приходи от овощен посадъчен материал</i>	140 000	150 000	160 000	170 000	180 000
<i>Приходи от продукция (плодове и зърно-житни култури)</i>	130 000	135 000	140 000	145 000	150 000
<i>Приходи от лабораторно-оранжерийен комплекс</i>	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
<i>Приходи от наеми</i>	87 787	90 500	93 200	96 000	98 880
<i>Общи приходи</i>	489 554	525 500	553 200	591 000	628 880

Изготвил:

/проф. дн Стефан Гандев/

15.09.2022 г.